

Det Kongelige Helse- og omsorgsdepartement
postmottak@hod.dep.no

adresse Postboks 2460, Sluppen
N-7005 Trondheim
telefon 73 59 32 50
telefaks 73 59 54 74
e-post sit@sit.no
nettside sit.no
org.nr. 947 506 579 MVA

Deres ref.07/313:

Vår ref.:

Trondheim, 5. desember 2014

Høring - Utvidet rekvireringsrett for helsesøstre og jordmødre, forslag til endring i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek

Utvidet rekvireringsrett for helsesøstre og jordmødre

Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT) viser til helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev datert 15.09.2014 vedrørende "utvidet rekvireringsrett for helsesøstre og jordmødre". Vi takker for muligheten til å uttale oss i denne saken.

Forslaget

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår i sitt høringsnotat at helsesøstre og jordmødre får rett til å rekvirere hormonell prevensjon til alle kvinner fra 16 år, uavhengig av tjenestested og for alle typer prevensjonsmidler. SiT vil i dette høringssvaret drøfte argumenter for dette forslaget.

Bakgrunn

Trondheim har i overkant av 35 000 studenter. Disse er fordelt på mange ulike studiesteder rundt om i byen. Studentsamskipnaden har per desember 2014 tre helsesøstre i fordelt i 2,5 stillinger, plassert på sju ulike studiesteder.

Studentene har vært vant med at helsesøster i videregående skoler har hatt mulighet til å foreskrive resepter på prevensjon. Nye studenter oppsøker naturlig nok helsesøsteren på sitt studiested fordi de trenger ny resept på prevensjon. Helsesøstrene registrerer mange slike henvendelser ukentlig. Mange nyinnflyttede studenter har ikke ordnet seg fastlege på studiestedet. For kvinner som trenger prevensjon kan dette bety at det vil gå mange uker før de får resept på den prevensjonen de trenger.

SiT driver en helsestasjon for seksual helse 3 timer hver onsdag ettermiddag.

Denne helsestasjonen bemannes i dag av to helsesøstre, en lege og helsesekretærer. Denne helsestasjonen har registrert en ekstrem pågang av studenter. Ved en av åpningsdagene i november 2014 ble det registrert 91 konsultasjoner. Ventetiden på helsestasjonen er lang og mange har ikke tid

eller anledning til å dra dit. Dette fører til et lenger opphold i p-pillebruk. Dette kan igjen føre til at det oppstår uønskede svangerskap. I Trondheim er mange av disse kvinnene studenter. Helsesøstre i SiT har mulighet til å nå svært mange av dem gjennom lavterskeltilbudet på lærestedene.

Utvidet rekvireringsrett vil trolig føre til at antall prevensjonskonsultasjoner hos helsesøstre i studenthelsetjenestene øker. Dette vil oppleves som positivt. For studentene i Trondheim kan forslaget innebære at en kan komme innom helsesøster i lunsjpausen for å få prevensjonsveiledning fremfor å måtte vente flere uker på time hos fastlege. En reduksjon i ventetid kan være avgjørende for å forebygge uønskede svangerskap. En kan anta at kvinner har god kunnskap om prevensjonen de bruker. Helsesøstre ved SiT har ved gjentatte anledninger sett at dette ikke er tilfelle, og at det er behov for helt grunnleggende informasjon om hvordan prevensjonsmidlene virker og hvordan man bruker dem. SiT ser det som positivt at flere kvinner får muligheten til prevensjonskonsultasjon og at dette kan bidra til økt prevensjonsbruk og en reduksjon av aborttallene.

I høringsnotatet er det drøftet mulige utfordringer rundt at utvidet rekvireringsrett for helsesøstre og jordmødre kan føre til en uthuling av fastlegens rolle å ivareta et helhetlig helsetilbud. En stor andel av studentene i Trondheim er unge kvinner som har flyttet til Trondheim for å studere. Mange av disse kvinnene har ikke byttet til fastlege ved studiestedet av ulike grunner, og de har ikke tilgang til en lege når behovet melder seg. Dette resulterer i at en del henvender seg til kommunens legevakt med problemstillinger som hører hjemme hos fastlegen. Helsesøstre i SiT jobber mye med å bistå studentene i å få kontakt med byens fastleger og vi ser at ventetiden hos dem kan være lang. Konsultasjon angående foreskriving av prevensjon defineres sjelden som en hastesak hos fastlegene og en ser ofte at ventetiden kan bli opptil 4 uker for å få en legetime. Vi mener at helsesøstres mulighet til å foreskrive korttidsvirkende prevensjonsmidler ikke vil føre til at rollen til fastlegene blir uthulet. Vi mener det snarere vil føre til at ventetiden for pasienter med alvorlige sykdommer og skader vil minske, dette fordi helsesøstre vil ha muligheten til å avlaste pågangen til fastlegene. I tillegg er en forebyggende prevensjonskonsultasjon en god anledning til å informere studentene om fastlegeordningen slik at de velger å benytte fastlegeordningen fremfor kommunens legevakt. Vi deler ikke bekymringen rundt at fastlegene mister kontroll og totaloversikt over kvinnenes medikamentbruk. Ved å utnytte mulighetene som ligger i elektronisk kommunikasjon, så kan en få oppdatert medikamentlisten til de pasientene som til en hver tid står på fastlegelisten. Helsesøstre har ellers kompetanse i å vurdere når samarbeid med lege er nødvendig og er forpliktet til å henvise kvinnene til lege når situasjonen tilsier det.

Konklusjon

Prevensjonsveiledning inngår i helsesøstres kompetanseområde. Dagens ordning medfører at helsesøstre i studenthelsetjenester ikke kan gi helhetlige prevensjonskonsultasjoner. Ved gjennomføring av de nevnte justeringene i prevensjonsutdanningen vil helsesøstre være faglig godt rustet til å rekvirere hormonell prevensjon til kvinner over 16 år. For å kunne gi studentene et best mulig tilbud, og jobbe helseforebyggende med seksuell helse, mener Studentsamskipnaden i Trondheim at det er på tide å utvide helsesøstres og jordmødres rekvireringsrett for hormonell prevensjon.

Espen Munkvik
Velferdsdirektør
Studentsamskipnaden i Trondheim
73596917/90156162
espen.munkvik@sit.no
www.sit.no

Kopi: postmottak@helsedir.no

